

PROTOCOLUL
de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și
Guvernul Republicii Turcia privind termenii și
condițiile generale pentru dezvoltare

Chișinău, 2 aprilie 2015

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA TURCĂ

MOLDOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KALKINMAYA DAİR GENEL ŞART VE KOŞULLARA İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Moldova Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle Taraflar olarak anılacaktır), iki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkilerine dayanarak, aralarındaki ekonomik ve sosyal işbirliğini geliştirmek amacıyla ve ilişkilerini kalkınma yardımı/teknik işbirliği yoluyla derinleştirme arzusuyla, aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

MADDE 1 YÜRÜTME ORGANLARI

1. İşbu Protokolün uygulanması Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (bundan böyle "TİKA" olarak anılacaktır) tarafından yerine getirilir.
TİKA, Moldova Cumhuriyetinde TİKA Moldova Program Koordinasyon Ofisi (bundan böyle "PKO" olarak anılacaktır) tarafından temsil edilir.
2. İş bu Protokolün uygulanması Moldova Cumhuriyeti Hükümeti adına Devlet Kançıaryası tarafından yerine getirilir.

MADDE 2 AMAÇ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, TİKA aracılığı ile Moldova ve Türkiye'deki kamu ve özel sektör kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşu ile işbirliği halinde ekonomik, ticari, teknik, altyapı, teknoloji, kamu yönetimi, hukuk, eğitim, kültür, sağlık ve sosyal alanlarda fizibilite çalışmalarını da içeren somut proje ve programlar aracılığı ile Moldova tarafına kalkınma yardımı ve teknik işbirliği sağlayacaktır.

MADDE 3 KALKINMA VE TEKNİK İŞBİRLİĞİNİN HEDEFLERİ

Bu işbirliğinin öncelikli hedefi sürdürülebilir kalkınmayı desteklemektir. Bu hedef kapsamındaki işbirliği, kalkınma projelerini desteklemeyi, yerel kaynakların kullanılmasını, yerel iş imkânı sağlanmasını ve insan kaynaklarının değerlendirilmesini hedeflemektedir. Bu işbirliği, mümkün olduğu ölçüde, teknoloji transferini, teknik yardımı, kapasitelerin güçlendirilmesini, tecrübe ve uygulama paylaşımını kolaylaştırmak amacını taşımaktadır.

MADDE 4 İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasındaki işbirliği şu alanlarda gerçekleştirilecektir:

1. Tarım, tarım endüstrisi ve gıda bilimi
2. Kırsal ve kentsel kalkınma ve bölge planlaması
3. Yoksullukla mücadele programlarının desteklenmesi
4. Su, orman ve jeolojik kaynakların değerlendirilmesi
5. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin güçlendirilmesi
6. Altyapı
7. Enerji
8. Kültür ve Turizm
9. Eğitim, öğretim ve bilimsel araştırma
10. Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, idari yapının ve paydaşlar ile ortaklığın güçlendirilmesi (Sivil toplumun, dernek, iş ve yönetim yapısı, üniversite, özel şirket)
11. Merkezi ve yerel yönetimler
12. Ulaştırma
13. Çevre
14. Restorasyon ve ortak kültür mirası
15. Sağlık

MADDE 5

TİKA'NIN STATÜSÜ

1. İşbu Protokole uyarınca, Moldova Cumhuriyeti'nde görevlendirilecek olan (yerleşik olmayan), TİKA PKO Koordinatörü ve Koordinatör Yardımcısı, Moldova Cumhuriyeti topraklarında görevlerini yerine getirdikleri süre zarfında 18.04.1961 tarihli Viyana Diplomatik İlişkiler Sözleşmesinde belirtilen "diplomatic agent" için öngörülen hak, dokunulmazlık ve ayrıcalıklardan faydalanacaktır.

2.TİKA'nın Moldova Cumhuriyeti'nde bulunan PKO'ı için satın alınacak taşınır ve taşınmaz mallar ile işbu Protokol kapsamında yapılacak her türlü program, proje ve faaliyetler çerçevesinde ithal edilmiş veya yerel olarak satın alınmış teçhizat ve hizmetler ile para transferleri, başta gümrük vergisi ve KDV olmak üzere tüm vergi, harç ve sair zorunlu ödemelerden muaf tutulacaktır. Moldova Cumhuriyetinde ikamet edenler hariç, TİKA PKO personeli Türkiye tarafından yapılan ödemeler ile bağlı gelir vergisi ve herhangi başka zorunlu ödemelerden muaf tutulacaktır.

3.PKO adına banka hesabı açılabilecek ve banka hesapları Moldova Cumhuriyeti tarafından uygulanacak döviz kontrolü veya vergiler gibi sınırlamalara tabi olmayacaktır.

4. İşbu Protokol çerçevesinde, Moldova'da TİKA PKO'da çalışan personel ve aile üyeleri tüm görev süreleri boyunca Moldova Cumhuriyeti'nin yetkili makamları tarafından verilen ikamet izni ve ilgili diğer izinleri alma hakkına sahiptir.

Türkiye Cumhuriyeti tarafından görevlendirilen TİKA PKO personeli ve aile üyeleri, kişisel eşya ve taşıtlarının tekrar satma hakkı olmaksızın Moldova

topraklarına girişinde, çıkışında ve Moldova topraklarında satın alınmasında gümrük vergileri, vergi ve diğer zorunlu ödemelerden muaf tutulacaktır.

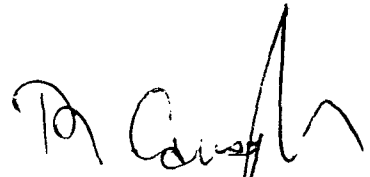
MADDE 6 SON HÜKÜMLER

1. İşbu Protokol, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. İşbu protokolünün yürürlüğe girmesini müteakip, Madde 5'te tanınan vergi ve gümrük kolaylıkları, sadece işbu protokolünün yürürlüğe girmesinden sonra gerçekleşecek faaliyetler kastedilmek suretiyle, devam eden tüm kalkınma projelerine uygulanacaktır.
3. İşbu Protokol beş yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Protokolü sona erdirmeye niyetini, yürürlük süresi dolmadan üç ay önce karşı Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirilmediği sürece, Protokol beşer yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.
4. Her iki Taraf Protokolü istediği zaman feshedebilir. Bu durumda Protokolün feshedildiğine dair diplomatik kanaldan yapılacak yazılı bildirimden (6) ay sonra Protokol yürürlükten kalkar.
5. Mevcut Protokol üzerinde yapılacak değişiklik ve ilaveler, her iki tarafın da muvafakati ile yazılı olarak yapılacak ve işbu maddenin 1. Paragrafında belirtilen prosedüre göre gerçekleştirilecektir.
6. İşbu Protokolün sona ermesi durumunda, bu Protokol hükümleri, Protokolün sona ermesinden önce başlatılmış tüm projeler için uygulanmaya devam edecektir.
7. İşbu Protokol hükümlerinin yorumu ve uygulanması ile ilgili olarak taraflar arasında ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar karşılıklı görüşmeler yoluyla çözülür.

İşbu Protokol, Romence, Türkçe ve İngilizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak 02/04/2015. tarihinde Chişinău.....'de imzalanmıştır. İşbu Protokol hükümlerinin yorumunda anlaşmazlık olduğu takdirde taraflar İngilizce metni esas alacaklardır.

MOLDOVA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică de pe Protocolul de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenii și condițiile generale pentru dezvoltare (Chișinău, 2 aprilie 2015), originalul căruia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Dumitru SOCOLA
Șef al Direcției Generale Drept
Internațional a Ministerului Afacerilor
Externe și Integrării Europene al
Republicii Moldova